

Etter å ha hørt Frp-ordfører Helge André Njåstad i kulturpolitisk debatt før valget, vil jeg oppfordre ham til å ta et oppgjør med sitt eget partis kulturpolitikk i god tid før neste stortingsvalg.

Frp og kulturpolitikk

KULTURPOLITIKK

FØR VALGET leste jeg Fremskrittspartiets programmer for Bergen, Hordaland og nasjonalt. Og konklusjonen var som før: Dersom Frp med tiden skulle få gjennomslag for sin kulturpolitikk, vil vi få et fattigere kulturliv. For at du skal se hvordan Frp vil rive ned fundamentet for det kulturtilbudet vi har i dag, skal jeg kort gjengi det som står skrevet i programmene:

FRP VIL AT kulturutvikling skal skje mest mulig uavhengig av offentlig finansiering. De vil at kulturlivet i større grad bør finansiere seg selv og at publikums begeistring i stor grad vil være avgjørende for hvilke kunstformer som overlever. Frp vil at folk selv skal bestemme hva som er god kultur, og det skal stilles krav til at de som mottar offentlig støtte må tilby noe publikum vil ha. De mener også at kulturen må være basert på frivillighet og personlig engasjement. Frp vil også kutte i garantilønn og stipender, slik at kunstnere i større grad må leve av det de selv skaper.

DET KAN VÆRE at noen synes dette høres fornuftig ut. Men det er uansett en kunst og kulturpolitikk som ikke kan være spesielt mye gjennomtenkt. Når Frp vil at kulturinstitusjoner skal være mindre avhengig av støtte, så betyr dette i praksis at kulturinstitusjonene må øke sine inntekter og senke sine kostnader. De må altså ha en lavere aktivitet og må øke billettpriser. De må også bruke store ressurser på å skaffe økte sponsormidler. For mange vil det også bety nedleggning. For publikum betyr dette at det vil bli et dårligere kulturtilbud til en mye høyere pris.

DERSEM POLITIKKEN hadde vært gjennomført lokalt og nasjonalt, ville vi ikke hatt en viktig kunstscene her i Bergen. Kunstnerne står for en stor del av kulturlivet og er ofte primus motor for nye kulturtilbud. Kunstnerne er en av yrkesgruppene som Frp i henhold til programmet ikke vil støtte. De har også brukt tid på å spørre seg om kunstnerne egentlig bidrar med noe for samfunnet (f.eks. Julia Brännström under Frp sitt landsmøte i år).

DETTE VITNER OM liten kunnskap og forståelse for feltet. Kunst som ikke er markedsstyrt bidrar med nyttenkning, verdiskapning, er innovativt og har en positiv innvirkning på nærings- og samfunnsutvikling. Kunsten kan være kritisk, utfordrende og stille viktige spør-

SILDAJENTE OG FRP-POLITIKER: Austevoll-ordfører Helge André Njåstad går glatt imot sitt eget parti-program i kulturpolitikken. Han bør utfordre sitt eget partis program før stortingsvalget, mener Arne Bakke.

ARKIVFOTO: OVE A. OLDERKJØR

mål. Den produserer kunnskap som gir en bedre forståelse av oss selv og omgivelsene.

I Bergen er det rundt 250 selvstendig næringsdrivende billedkunstnere som utgjør en av primærnæringene for kulturfeltet. Til tross for at kulturnæringen i Norge omsatte for 33 milliarder i 2004, tjener en gjennomsnittlig billedkunstner bare 86.400 kr pr. år etter å ha arbeidet med kunst i 1.350 timer. Dette er ikke på grunn av dårlig kvalitet, men fordi åndsverk ikke alltid finner fast form i et salgbart produkt. Kunstnerne er avhengig av annet inntektsbringende arbeid for å finansiere prosjekter og levestandard, og på grunn av lav inntekt er det bare seks prosent av kunstnerne som har pensjonsordning. Den eneste sosiale ordningen for billedkunstnerne som gir grunnlag for pensjonsopeng er garantert minsteinntekt.

FRP SIER DE vil verne vår kulturarv. Det er bra, men partiet må også huske på at morgendagens kulturarv skapes i dag.

Men Frp er også et parti med overraskelser og paradokser. For her kan en Frp-politiker som Helge André Njåstad gå imot sitt eget parti og si at han vil støtte kunstneren og gi støtte til kunst-

DET SOM STÅR I PROGRAMMENE VIL FØRE TIL ET DÅRLIG OG INNHOLDSLØST KULTURILBUD UTEN BREDDE

nerstyrte initiativ, slik han hevdet på en debatt om kulturpolitikk i Studentersamfunnet før valget. Jeg kan bare oppfordre ham til å ta ett oppgjør med partiets offentlige kulturpolitikk. Selv om det finnes kulturpolitikere i Frp med forståelse for utfordringene til kulturfeltet, kan ikke jeg forholde meg til noe annet enn det som står i programmet. Det som står i programmene vil føre til et dårlig og innholdsløst kulturtilbud uten bredde. Derfor ville det også ha vært uansvarlig for meg som kunstner og kulturengasjert å stemme Frp.

KULTURDEBATT

Hva med operaelskerne?

JA, BERGEN trenger opera. Og jeg er glad vi har fått en operasjef som kan beskrive opplevelsen slik Mary Miller gjør 14.09. Men vi trenger ikke konsertante framføringer i Bergens storstue – i Griegsalen skal det være (i alle fall tilnærmet) skikkelig opera. Wagners «Siegfrid» reint konsertant – en svært dårlig idé etter erfaringen med 1. akt av Valkyrien for noen år siden.

BERLIOZ' «Fausts fordømmelse» under Festspillene, til og med med den av mange elskede Bryn Terfel – skal de stå opp/ned og synge frister det ikke meg. Og når det i tillegg igjen er Stefan Herheim – regissøren som har fått stjernestatus hos anmeldere og «forståelsepære» og tomme lened blant vanlige operaelkere – som igjen er hanket inn til Festspillenes fullskala operafeststilling, er det ikke mye jeg gleder meg til denne sesongen. Det blir mer spennende å se det Bergen Kino overfører fra The Met i New York – deriblant en fullskala forestilling av nevnte «Siegfrid».

JEG ER OGSÅ skuffet over kulturavdelingen i BTs sparsomme anmeldelser av operaplater. Derfor sendte jeg for noen måneder siden inn en anmeldelse av en ny plate, et opptak fra en konsert i Moskva, der Dmitri Hvorostovsky og Sondra Radvanovsky synger scener fra kjente operer så du virkelig fryser på ryggen. Noen respons fikk jeg aldri.

ELISABETH REEHORST, OPERAELSKER

ARNE BAKKE

Styreleder
BKFD,
Bildende
Kunstneres
forening
Hordaland

MIDT I KULTUREN

Vi har få identitetsmarkører som nordmenn. Vi har vikingtida, noen bruker 1814, og noen sier gutta på skauen.

ERLING FOSSEN, KLASSEKAMPEN

Grieg skreiv diktet om lag samstundes som han forsvarte det bloddryppende stalinistiske regimet

JAN INGE SØRBØ OM NORDAHL GRIEGS «TIL UNGDOMMEN», DAG OG TID

Når ble vanlig anstendighet et skjellsord i norsk presse?

MARTIN RIBER SPARRE, LEDER FOR OSLO JOURNALISTLAG

Jeg er klin ambisjonsløs

JARLE BERNHOFF, VG